

Sammenfattende redegørelse for miljøvurdering af Kommuneplanstrategi tema, Udviklingsområder

Indledning

Esbjerg Kommune har udarbejdet en Kommuneplanstrategi for temaet udviklingsområder for Esbjerg. I forbindelse med forslag til plandokumenter er der udarbejdet en miljøvurdering af planforslaget i overensstemmelse med miljøvurderingsloven¹.

Planforslaget har sammen med den tilhørende miljørapport været i offentlig høring fra den 20. august til den 17. oktober 2019. Der indkom 33 høringssvar i offentlighedsfasen.

¹ Miljøvurderingsloven: Lbk. nr. 1225 af 25. oktober 2018

Sammen med den endelige vedtagelse af planforslaget skal der i henhold til miljøvurderingslovens § 13, stk. 2, udarbejdes en sammenfattende redegørelse.

Den sammenfattende redegørelse indeholder:

1. hvordan miljøhensyn er integreret i planen eller programmet,
2. hvordan miljørapporten og de udtalelser, der er indkommet i offentlighedsfasen, er taget i betragtning,
3. hvorfor den godkendte eller vedtagne plan eller det godkendte eller vedtagne program er valgt på baggrund af de rimelige alternativer, der har været behandlet, og
4. hvordan myndigheden vil overvåge de væsentlige indvirkninger på miljøet af planen eller programmet.

Den sammenfattende redegørelse er udarbejdet af Esbjerg Kommune og offentliggøres samtidig med Esbjerg Kommunes beslutning om at godkende og offentliggøre Kommuneplanstrategi tema, Udviklingsområder.

Integration af miljøhensyn

Udgangspunktet for planen er et ønske om at udlægge nye attraktive boligområder i Hjerting og Sædding med afsæt i Vision 2020 og 2025's ønske om attraktive boligtilbud i hvert et lokalsamfund.

Planen og miljøvurderingen er udarbejdet i en samlet proces, og det er på den baggrund vurderet, at der i ved fremtidig planlægning tages højde for:

- fredskovpligtige arealer
- bevaringsværdige landskaber
- arkæologiske fund i jorden
- grønt danmarkskort
- Udarbejdelse af ny kommuneplantillæg og lokalplaner
- Udbygning af områderne vil medføre at spildevand og overfladevand fra ny bebyggelse skal håndteres, og der skal derfor udarbejdes tillæg til spildevandsplanen

Miljørapporten/Miljøkonsekvensrapporten og høringsfasen

Der er indkommet 33 høringssvar i forbindelse med den offentlige høring om forslaget til plan: Kommuneplanstrategi tema, Udviklingsområder og den medfølgende miljørapport, hvoraf nogle af høringssvarene relaterer sig til emner beskrevet i miljørapporten.

Alle høringssvar er gennemgået og behandlet i særskilt notat, der indgår som bilag til den politiske behandling ved den endelige vedtagelse af planen, og er således offentlig tilgængelig på kommunens hjemmeside.

Esbjerg Kommune, Plan har efter høringens afslutning ikke foretaget ændringer i planen. Det vurderes, at bemærkningerne har en sådan detaljegrad at de bedst benyttes på et senere planstadiet. Det vurderes samtidig, at ændringerne ikke giver anledning til yderligere miljøvurdering eller supplerende høring af planforslaget.

Alternativer

Miljørapporten indeholder en vurdering af 1 alternativt scenarier:

- Alternativ 1a: Alternativ 1a er den situation der beskrives i planen og det vurderes, at understøttelse målene i vision 2025.
Alternativ 1b: Alternativ 1b er en situation hvor der fortsat udlægges nye boligområder, men der reduceres i områdernes størrelse eller bortfald af et af områderne. Det vurderes, at dette alternativ vanskeliggøre en understøttelse af målene i vision 2025.
- 0-alternativet: Såfremt, de i Planstrategitemaet udpegede områder ikke finder anvendelse som boligområder, vurderes det, at der i løbet af en periode på ca. 10 år vil opstå en mangel på attraktive boligområder i Hjerting. Som konsekvens heraf vil det blive vanskeligere at understøtte målene i Vision 2025. For områdernes vedkommende vurderes de ikke at udvikles. De vil derfor til stadig henligge som agerjord samt fritidshuse.

Esbjerg Kommune vurderer imidlertid, at de foreslåede ændringer om reduktion af udviklingsområdet størrelse vil medføre, at Esbjerg Kommune ikke kan leve op til Vision 2025. På den baggrund fastholdes Planstrategitemaet uændret.

Overvågning

Overvågning kan generelt beskrives som en aktivitet, der har til hensigt at sikre, at miljøtilstanden i omgivelserne ikke forringes.

Da planforslaget ikke medfører ændringer i det fysiske miljø er det blevet vurderet, at der ikke skal iværksættes konkrete overvågningsforanstaltninger. Inden der kan gennemføres ændringer i det fysiske miljø, skal der tages nærmere stilling til konkrete projekter efter gældende regler.

10. oktober 2019

Miljørapport – Kommuneplanstrategi tema

Udviklingsområder

Indhold

1. Ikke teknisk resumé	6
2. Indledning.....	8
2.1 Planens indhold	8
2.2 Planens hovedformål.....	8
2.3 Planens relation til andre planer	8
2.4 Lov om miljøvurdering af planer og programmer	9
3. Miljømæssig vurdering	11
3.1 Landskab og landskabelige bindinger	11
3.2 Grønt Danmarkskort	12
3.3 Natura 2000	12
3.4 Klima, spildevand og overfladevand	13
4. Konklusion	15
5. Afbødende foranstaltninger.....	16
6. Vurdering af alternativer	17
6.1 Alternativer.....	17
6.2 0-alternativet.....	17
7. Overvågning.....	18
Bilag 1: Afgrænsning af miljørapport	19

1. Ikke teknisk resumé

I nærværende miljørapport er der foretaget en miljømæssig vurdering af Kommuneplanstrategi tema, Udviklingsområder.

Planen vedrører områderne vist på nedenstående figur:

I miljørapporten er der foretaget vurderinger af de mulige væsentlige miljøpåvirkninger, som planens realisering kan give anledning til, samt af områdets følsomhed overfor sådanne påvirkninger, herunder i forhold til udpegede målsætninger og beskyttelseshensyn, som gælder for området.

Vurderingerne omfatter følgende forhold:

- Biologisk mangfoldighed, flora og fauna
- Landskab
- Grundvand, overfladevand og jordbund
- Luft
- Klimatiske faktorer

- Befolkningens levevilkår og materielle goder
- Menneskers sundhed
- Kulturarv, herunder kirkeomgivelser, arkitektur og arkæologi

I forlængelse af de miljømæssige vurderinger er der foretaget vurderinger af:

- Afbødende foranstaltninger
- Alternativer
- Overvågning

På baggrund af høring af planen blev det vurderet, at emnerne omhandlende landskab og landskabelige bindinger, grønt danmarkskort klima indeholdte nogle udfordringer der krævede mere gennemgående vurderinger.

Miljøvurdering af planerne finder sted samtidig med, at den udarbejdes, således at resultaterne af vurderingen kan få indflydelse på planens endelig udformning. Dermed er miljøvurderingen medvirkende til at sikre, at miljøhensyn integreres.

På baggrund af vurderingerne er det konkluderet, at planen er egnet for potentielle projekter indenfor planens rammer, hvorfor der ikke ændre yderligere på planens indhold.

2. Indledning

I nærværende miljørapport er der foretaget en miljømæssig vurdering af Kommuneplanstrategi tema, Udviklingsområder.

Et forslag til planen forventes udsendt i offentlig høring den 20. august 2019.

Efter afsluttet offentlig høring har Esbjerg Kommune foretaget mindre rettelser og tilføjelser til miljørapporten. Det er blevet vurderet, at ændringerne ikke kræver en ny høringsperiode.

2.1 Planens indhold

I planstrategitemaet udpeges to nye udviklingsområder til boligformål indenfor kystnærhedszonen

2.2 Planens hovedformål

Planstrategitemaets hovedformål er at udlægge nye attraktive boligområder i Hjerting og Sædding med afsæt i Vision 2020 og 2025's ønske om attraktive boligtilbud i hvert et lokalsamfund.

Udviklingsområderne er udpegede som konsekvens af deres beliggenhed eller deres beskaffenhed i forhold til, at planlægge for velbeliggende nye boligområder uden at det vurderes, at have en væsentlig indvirkning på natur og miljø.

Område A er agerjord i omdrift indeholdende mindre partier af fredskov
Område B er i dag fritidshuse langs Sædding Strandvej.

Planstrategitemaet vurderes, at have en positiv indvirkning på Esbjerg Kommunes attraktivitet i forhold til de befolkningsgrupper erhvervslivet samt kommunen ønsker at tiltrække jf. Vision 2025.

2.3 Planens relation til andre planer

Udarbejdelsen af planer skal være i overensstemmelse med relaterede planer de kan spille sammen med.

Planstrategitemaet relaterer sig overordnet til et kommende landsplandirektiv og efterfølgende til kommuneplanen.

Nedenstående er en liste af planer som kommuneplanen spiller sammen med og som de er i overensstemmelse med.

- Spildevandsplan 2016–2021
- Trafikplan
- Klimatilpasningsplan
- Kulturmiljøplan
- Vision 2025 for velfærd og vækst

- Vandområdeplaner 2015-2021
- Natura 2000-planer
- Handleplaner for realiseringen af disse planer
- Kommunal risikostyringsplan
- Råstofplan
- Sektorplaner
- Affaldsplan 2019-2024

2.4 Lov om miljøvurdering af planer og programmer

Screening, afgrænsning af miljørapportens indhold samt miljøvurdering er foretaget i henhold til lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)².

Krav om miljøvurdering

Det er vurderet, at planen i form af nye arealudlæg indebærer planlægningsmæssige ændringer, der kan få indvirkning på miljøet.

Det er endvidere vurderet, at planen fastlægger rammerne for fremtidige anlægstilladelser til projekter, der er omfattet af miljøvurderingslovens³ § 8, stk. 1, nr. 1, jf. bilag 2, pkt. 10b (Anlægsarbejder i byzoner, herunder opførelse af butikcentre og parkeringsanlæg).

På den baggrund er der foretaget en miljøvurdering af planforslaget i henhold til miljøvurderingsloven, i hvilken forbindelse nærværende miljørapport er udarbejdet.

Miljørapporten

Miljøvurderingsloven fastsætter kravene til processen i forbindelse med miljøvurderingens gennemførelse og de indholdsmæssige krav.

I den forbindelse fremgår det af lovens § 12, at der skal udarbejdes en miljørapport, der vurderer den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet af planens eller programmets gennemførelse og rimelige alternativer under hensyn til planens eller programmets mål og geografiske anvendelsesområde.

Miljørapporten skal indeholde de oplysninger, der er nævnt i lovens bilag 4.

Miljørapporten skal dog kun indeholde de oplysninger, som med rimelighed kan forlanges med hensyntagen til den aktuelle viden og gængse vurderingsmetoder samt til, hvor detaljeret planen eller programmet er, hvad den indeholder, og på hvilket trin i et

² Lovbekendtgørelse nr. 1225 af 25. oktober 2018 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)

³ Lovbekendtgørelse nr. 1533 af 10. december 2015 om miljøvurdering af planer og programmer

beslutningsforløb planen eller programmet befinder sig, og hvorvidt bestemte forhold vurderes bedre på et andet trin i det pågældende forløb.

Miljøvurderingerne i nærværende rapport er udført på baggrund af en udpegning af de potentielle miljøpåvirkninger, som planerne vurderes at kunne medføre. Udpegningen er udført som en afgrænsning af miljørapportens indhold under inddragelse af berørte myndigheder jf. lovens §§ 11

Et skema for afgrænsning af miljørapportens indhold er vist i bilag 1.

Grundlag for miljøvurderingen

Miljørapporten og det miljømæssige grundlag for det valgte planforslag bygger på faglige vurderinger foretaget på baggrund af dels foreliggende dokumentationer og oplysninger, dels normal anvendt praksis inden for de respektive områder, herunder ved inddragelse oversvømmelsesrisiko o.l.

Det benyttede oplysningsgrundlag vurderes ikke at være mangelfuldt eller usikkert i et omfang, som har væsentlig betydning for rapportens konklusioner.

3. Miljømæssig vurdering

I forbindelse med afgrænsning af miljørapportens indhold, hvor der på forhånd var blevet fremsat følgende emner "Landskab og landskabelige bindinger" samt "Grønt Danmarkskort", kom det frem, at der var ønske om, at følgende emne også skulle indgå i miljørapporten: Klima, spildevand og overfladevand.

Temaerne der blev præsenteret som mulige emner i forbindelse med afgrænsning af miljørapporten er som følgende:

- Biologisk mangfoldighed, flora, fauna
- Befolkningen
- Menneskers sundhed
- Grundvand, overfladevand, jordbund
- Luft, klimatiske faktorer
- Materielle goder
- Landskab
- Kulturarv, kirker og deres omgivelser, Arkitektoniske og Arkæologisk arv

Emnerne er beskrevet på tværs af de temaer oplistet ovenfor. Der er derfor valgt, at arbejde videre med de overordnede emner "Landskab og landskabelige bindinger", "Grønt Danmarkskort", "Natura 2000" samt "Klima, spildevand og overfladevand". Der er foretaget en miljømæssig vurdering af de udvalgte emner i det nedenstående.

3.1 Landskab og landskabelige bindinger

Fredskov:

Dele af arealet er fredskovpligtige arealer. Det forventes ikke at arealerne reduceres i omfang, da det er væsentligt at have gode nærrekreative arealer i umiddelbar nærhed af boligområderne

Kystnærhedszonen:

Kystnærhedszonen er fastlagt i medfør af planloven, hvoraf fremgår, at landets kystområder skal søges friholdt for bebyggelse og anlæg, som ikke er afhængige af kystnærhed, og at der kun må inddrages nye arealer i byzone og planlægges for anlæg i landzone, såfremt der er en særlig planlægningsmæssig eller funktionel begrundelse for kystnær lokalisering.

Jf. planlovens bestemmelser kan kommunerne, på baggrund af en kommuneplanstrategi søge staten om at medtage udviklingsområder i et landsplandirektiv og for dermed at gives mulighed for at udvikle byområder mm. indenfor kystnærhedszonen.

Bevaringsværdige landskaber, jf. planloven § 11a, punkt 15, Åbeskyttelseslinje, Skovbyggelinje, Strandbeskyttelseslinje:

Områderne er delvist beliggende indenfor forskellige landskabsudpegninger.

Strategiens væsentligste formål er at pege arealerne ud og forholde sig til dem på et overordnet niveau.

Nærmere redegørelser for indretning af arealerne, påvirkning af landskab/omgivelser samt eventuelle afværgeforanstaltninger skal der tages stilling til såfremt arealerne medtages i landsplandirektivet og der i henhold til planlovens VVM-regler derved skal foretages en nærmere vurdering af påvirkningen af disse beskyttelsesforhold, herunder tages stilling til eventuelle dispensationer samt afværgeforanstaltninger. Eventuelt derefter påbegyndes en kommuneplanændring samt lokalplanproces.

På det overordnede niveau vurderes det at der er en begrænset påvirkning af udlæg af udviklingsområder de pågældende steder. Enten som konsekvens af beliggenheden. Eller at der er eksisterende bebyggelse i det udpegede område i forvejen.

Arkæologi:

Under anlægsfasen i forbindelse med de konkrete projekter kan det ikke udelukkes, at der vil kunne opdages arkæologiske fund i jorden. Reglerne i museumslovens kapitel 8 regulerer forholdet til arkæologiske fund, der kan blive gjort ved bygge- og anlægsprojekter. Lovens bestemmelser kommer i anvendelse ved anlæggelse af det enkelte projekt til sikring af eventuelle fund.

3.2 Grønt Danmarkskort

Område A er beliggende uden for områder udlagt som grønt danmarkskort i kommuneplanen.

Område B er udlagt som grønt danmarkskort i kategorien økologisk forbindelse. Området er udlagt som grønt danmarkskort, fordi det er en del af et større landskabsstrøg, der dækker kysten og ådalen omkring Guldager Bæk. Der er i Esbjerg Kommune flere områder med fritidshuse, der er udlagt som økologiske forbindelser. Det er sket fordi områderne vurderes at have en funktion som spredningskorridor for dyr og planter. Bliver området udlagt som boligområde, vil udpegningen som grønt danmarkskort og økologisk forbindelse blive ophævet.

3.3 Natura 2000

Område A ligger ca. 440 m fra nærmeste Natura 2000-område. Det drejer sig om habitatområde nr. 78, Vadehavet med Ribe Å, Tved Å og Varde Å vest for Varde. For område A vurderes det allerede som følge af afstanden, at udlægning af boligområder ikke vil have nogen betydning for Natura 2000-området eller de arter og naturtyper, området er udpeget for at beskytte.

Område B ligger ca. 80 m fra nærmeste Natura 2000-område. Det drejer sig om habitatområde nr. 78, Vadehavet med Ribe Å, Tved Å og Varde Å vest for Varde samt fuglebeskyttelsesområde nr. 57, Vadehavet. Område B ligger adskilt fra Natura 2000-området med bla. en trafikeret vej. Der er ikke kortlagt habitatnaturtyper eller levesteder for fuglearter nær området. Af disse årsager vurderes ændring af området fra anvendelse til fritidshuse til beboelse ikke at have nogen væsentlig betydning for Natura 2000-området eller de arter og naturtyper, som området er udpeget for at beskytte.

Kommunen har ikke kendskab til forekomster af bilag IV-arter inden for hverken område A eller B, og udlægningen af boligområder vurderes på det foreliggende vidensgrundlag ikke at have nogen betydning for raste- eller yngleområder for de beskyttede arter.

3.4 Klima, spildevand og overfladevand

De 2 udviklingsområder er ikke omfattet af Spildevandsplan 2016-2021. Det medfører, at der fra områderne ikke afledes spildevand og overfladevand nedsives naturligt.

Udbygning af områderne vil medføre at spildevand og overfladevand fra ny bebyggelse skal håndteres, og der skal derfor udarbejdes tillæg til spildevandsplanen.

Område A:

Området ligger omkring Sanatorievej og Sjelborgvej.

De udfordringer udviklingsområdet kan medføre bør undersøges nærmere, senere i planlægningsforløbet. I områder A er der primært tale om muligheden for nedsivning af regnvand og håndtering af spildevand med afledning til forsyningsselskabets spildevandsledning.

Område B:

Området ligger ved Guldager Ådal, og kan på den baggrund være under påvirkning fra en eventuel oversvømmelse fra ådalens vandløb.

Som følge af klimaændringer og havvandsstigning kan det forventes højere grundvandsspejl og en oftere forekomst af bagvand, der ikke kan udledes til Ho Bugt, fordi slusen oftere holdes lukket pga.

havvandsstigningen, som pt. forventes at blive på ca. 85 cm.

Et eventuelt kommende boligområde forventes at have en planlægningshorisont længere end 2050, idet levetiden for helårsbeboelseshuse i Danmark generelt er 100 år eller mere.

Beboelsesområder stiller høje krav til robusthed i forhold til oversvømmelsesrisiko.

De udfordringer udviklingsområdet kan medføre bør undersøges nærmere senere i planlægningsforløbet.

Emner der bør undersøges nærmere er bl.a.:

- Muligheden for at pumpe spildevand ud af området, pga. koteforskelle i området.
- Muligheden for nedsivning af regnvand i områder
- Konsekvenserne som følge af havvandsstigningen og håndteringen af bagvand.
- Kortlægning af oversvømmelsesrisikoen for området med en planlægningshorisont frem mod år 2100.

På nuværende tidspunkt i planlægningsforløbet er følgende mulige løsningsforslag kommet frem:

- Aktivt udpumpning af bagvandet når slusen er lukket, for at sikre at den nye bebyggelse ikke bliver vandlidende.
- En del af området ligger i en lavning. Denne lavning vurderes dog ikke umiddelbart problematisk, at udjævne gennem terrænregulering i forbindelse med eventuelt kommende anlægsarbejder. Vurderingen bygger på Esbjerg Kommunes oversvømmelseskortlægning, der dækker perioden frem mod 2050.

4. Konklusion

Planområdet vurderes at være egnet for potentielle projekter indenfor planens rammer, hvorfor der ikke ændre yderligere på planens indhold.

Planen vurderes ikke, at være i modstrid med de forskellige hensyn og målsætninger på en sådan måde, at der ikke kan findes løsninger herpå gennem den videre planlægning.

5. Afbødende foranstaltninger

Planstrategitemaet vedrører en generel udpegning af et større område, hvor der kan ske indretning af de omfattede arealanvendelsestyper, hvorfor der alene er foretaget overordnede miljøvurderinger.

Da planen ikke i sig selv giver anledning til egentlige fysiske ændringer i miljøet, vil eventuelle afbødende foranstaltninger først blive iværksat i forbindelse med lokalplanlægningen og / eller den konkrete planlægning for etablering af anlæg i området.

Der er i nærværende planforslag opstillet retningslinjer, som begrænser risici for at indretningen af området i forbindelse med den efterfølgende planlægning og / eller konkrete planlægning for etablering af anlæg vil kunne medføre væsentlige påvirkninger.

6. Vurdering af alternativer

I forbindelse med høringen af berørte myndigheder og processen med miljøvurdering har Plan fremsat 1 forslag om alternativer.

6.1 Alternativer

I forbindelse med høringen af berørte myndigheder og processen med miljøvurdering har Plan fremsat 2 forslag om alternative måder at eksekvere Planstrategitema på således, at udviklingsområderne enten fastholdes i den beskrevne størrelse eller reduceres.

Alternativ 1

1. Ved fastholdelse af områdernes størrelse vurderes, at understøttelse målene i vision 2025.
2. En reduktion af områdernes størrelse eller bortfald af et af områderne vurderes, at vanskeliggøre en understøttelse af målene i vision 2025.

For begge løsningsforslag vurderes det, at det kan gennemføres uden, at have en væsentlige indvirkning på den samlede miljøpåvirkning af de for nuværende udpegede områder.

Esbjerg Kommune vurderer imidlertid, at de foreslåede ændringer om reduktion af udviklingsområdet størrelse vil medføre, at Esbjerg Kommune ikke kan leve op til Vision 2025. På den baggrund fastholdes Planstrategitemaet uændret.

6.2 0-alternativet

0-alternativet er et udtryk for, hvordan udviklingen vil ske, hvis ikke planlægningen for de nye opstillingsområder bliver gennemført. Hvis ikke planlægningen gennemføres vil de potentielle påvirkninger af omgivelserne, som er beskrevet ovenfor, ikke finde sted.

Såfremt, de i Planstrategitemaet udpegede områder ikke finder anvendelse som boligområder, vurderes det, at der i løbet af en periode på ca. 10 år vil opstå en mangel på attraktive boligområder i Hjerting. Som konsekvens heraf vil det blive vanskeligere at understøtte målene i Vision 2025. For områdernes vedkommende vurderes de ikke at udvikles. De vil derfor til stadig henligge som agerjord samt fritidshuse.

7. Overvågning

På grundlag af den danske miljølovgivning udfører staten og kommunen løbende overvågningsopgaver bl.a. med henblik på at sikre, at miljøtilstanden i omgivelserne ikke forringes.

Da planforslaget ikke medfører ændringer i det fysiske miljø, vurderes at planen i sig selv ikke skal medføre, at der iværksættes konkrete overvågningsforanstaltninger. Inden der kan gennemføres ændringer i det fysiske miljø, skal der udarbejdes kommuneplantillæg og lokalplan.

Konkrete påvirkninger vil først blive synliggjort i forbindelse med efterfølgende planlægning, i hvilken forbindelse der kan fastlægges overvågningsprogrammer i det omfang, at det vurderes relevant i forhold til projektet og de synliggjorte påvirkninger.

Bilag 1: Afgrænsning af miljørapport

Nedenstående emner blev valgt ud forud for høring i forbindelse med afgrænsning af miljørapportens indhold:

Emner	Begrundelse
Landskab og landskabelige bindinger	Der er indenfor de udpegede udviklingsområder flere landskabelige bindinger i form af KP18-30 samt beskyttelseslinjer. Det bør på det overordnede niveau redegøres nærmere for påvirkningen ved udlæg af boligområder
Grønt Danmarkskort	Område B er omfattet af grønt danmarkskort. Der bør redegøres nærmere for påvirkningen

I den efterfølgende høring af afgrænsningen, blev der påpeget yderligere emner, som er beskrevet i miljørapporten.